

„Edinost“

zhaša enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Narocimo je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se ne uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za vsako kratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale, do mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Narocnine, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Narocnine in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Vabilo na naročbo.

S 1. marca 1900 odpremo novo naročbo na „Edinost“, katera stane: v Trstu (na dom pošiljana) in za vse Avstro-Ogersko:

24 kron za vse leto,
12 „ „ pol leta,
6 „ „ četrt leta,
2 kroni na mesec;

za zunanje deželi:

36 kron za vse leto.

za pol, četrt leta in na mesec pa razmerno.

Kdor izmed zunanjih naročnikov naroči „Edinost“ na tamošnji pošti, dobi jo za 18 kron; to pa vsled tega, ker nam ni treba lista frankirati (5 stot. za vsako številko), marveč dotični naročnik plača poštino naravnost tamošnji pošti, ali poštino se izdatno zniža.

Posamične številke lista se prodajajo v Trstu v mnogih tobakarnah po 6 stotink (3 kr.), v Gorici pa po 4 stotink (4 kr.).

List se zamore z vsakim dnem naročiti.

One naročnike pa, ki so zaostali s plačilom naročnine, uljudno prosimo, da nemudoma storijo svojo dolžnost.

Uprava „Edinosti“

v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Naša mizarija na polju šolstva.

Čitatelji naši se bodo morda še spominjali neke kratke vesti o obisku njegove ekseleence, namestnika grofa Goëssa, v Kaštelirju (v Istri). Kratka grofa je bila ona vest, vendar je drastično označila vso našo mizarijo na polju šolstva. Na polju torej, kjer bi sploh ne smelo biti ni govora o kaki mizariji, ako nočemo misliti, da je vse govorjenje o sedanjih dobi kakor o dobi napredka, omike, prosvete in humanitete le jedna velika nepretržna laž.

Njegova ekseleence je potoval po Istri. Na tem potovanju ga je pot dovela tudi v vas Kaštelir. Hrvatsko vas z — italijansko ljudsko šolo. Te hrvatske vasi z italijanskimi šolami izražajo našo mizarijo na polju šolstva.

V hrvatski vasi hodijo seveda hrvatski otroci v šolo. Tega dejstva ne more spremeniti tudi okolnost, da je šola italijanska. Tip takih slučajev, kjer je značaj šole v navskrižju z značajem kraja, kjer politikujoča šola

hoče ubijati resnične kulturne potrebe prebivalstva, in faktično tudi ubija oni jedini namen, ki bi ga morala imeti šola, imamo baš v Kaštelirju, v okraju poreškem, v Istri.

V ta kraj je torej prišel njegova ekseleence grof Goëss. Po stari in lepi navadi vseh visokih političskih uradnikov, kadar se podvrgajo težkim strapacem potovanja po deželi z namenom — tako govori vsaj videz; a kolikokrat da videz res tudi odgovarja resničnemu namenu, to spada na drugo stran knjige — da bi se na svoje lastno oko prepričali o potrebah njih skrbni izročnega prebivalstva: je gospod grof obiskal tudi šolo v Kaštelirju in je povpraševal po tem in onem; seveda v laškem jeziku — saj je šola laška! A vspreh radovednosti namestnikove je moral biti zelo čuden, kajti navel ga je na čudno misel, da se je jel malec zanimati za jezik, ki ga ti otročiči govore — doma! V šoli je bilo navzočih — ako nas ne vara spomin — nekaj nad 50 otrok od kakih 120, ki bi morali biti na pouku. Tudi to nesoglasje med številom otrok, ki bi morali hoditi v šolo, in številom onih, ki resnično hodijo, je košček naše mizarije na šolskem polju. Na poziv namestnikov do teh nad 50 učencev laške šole v Kaštelirju, naj ustane oni, ki doma govori hrvatski, so ustali, razen 4, 5, vsi!!

Ta kričeh izgled naše vnebovpijoče mizarije na polju ljudskega šolstva v Primorju je menda malec osupnil tudi gospoda namestnika, kajti poročilo iz Kaštelirja je zatrjalo, da si je spremljevalec njegove ekseleence moral natančno zabeležiti ta dogodek.

No, to se je zgodilo v Kaštelirju, tam daleč v Istri, in gospodu namestniku ne smemo preveč zameriti, ako ni vedel za to laško šolo v hrvatski vasi! Ali mi bi sprovedi njegovo ekseleence — ako bi se hotel na našo prošnjo malec potruditi — veliko bližje, kjer bi doživel nekaj prav prav slabejšega, kar je doživel v Kaštelirju. Povabili bi ga, naj se potruditi v — Trst. Tam, v ulici Fontana, je lepo šolsko poslopje, v katerem je nastanjena nemška državna šola. Ako bi se — pravimo — gospod grof hotel potruditi v to nemško šolo in bi pozval one učence, ki govorijo doma slovenski ali italijanski, to bi doživel svoje čudeže! Kakor v Kaštelirju bi našel tudi v ulici Fontana šolo, katera nemški značaj je v kontrastu z narodnostjo učencev!

ampak Dolfka! — Ko so mu poslednjič zvonili, je kar divjala in Štefan jo je tolažil, prosil, rotil, tepel, jo nagovarjal, ali vse zaman, ona ga ni čula. Svet jej sicer prej ni privoščil domnevane sreče, vendar pa je vzbujala njena nesreča povsod odkritosrečno sočutje.

Med onimi, ki so jo iz srea pomilovali, je bil tudi struški gospod. Za precejšnjo svoto je kupil Štefanu in Anici — ali kakor se je ona poslej dosledno imenovala — Dolfki malo koč v naši vasi in nekaj sveta krog koč. Tu je polagoma okrevala, dasi ne popolnoma, in jaz menim, da bi se ji bilo vrnilo nekdanje zdravje, ko bi ji ne bil umrl oče predlansko spomlad.

Kako težko je umiral, ubogi Štefan, hčerki pa je s svojo boleznijo otemneval um bolj in bolj. Nò, pa umrl je in Dolfka je sirota, da se Bogu smili! — dovršila je teta svojo povest. —

Čez nekaj dnij me je obiskal moj prijatelj iz šolske dobe. Vesel sem mu razkazoval zanimivosti naše doline, pokazal sem mu seveda tudi sliko sv. Bernarda. Ni je mogel prehaliti.

Ko sva tako motré stala pred veličastnim umotvorom, so se polagoma odprla cerkvena vrata in za trenutek se je pojavila v svetišču: nora Dolfka.

Tudi tu bi našel šolo, ki je produkt nemške polite in ki z ozirom na to politiko ubija jedino pravi poučevalni in vzgojevalni namen šole!

Učenci, ki obiskujejo šolo v ulici Fontana, so po ogromni večini Slovenci in Italijani. Nje nemški značaj je torej popolnoma neopravičen in je v naskrižju z najprvotnejimi pedagoškimi načeli. Ta značaj se vzdržuje le na zahtevanje nekoliko nemških rodbin — trgovcev in uradnikov. Dokler ima šola nemški značaj, morejo tudi zahtevati, naj se nastavlja nemški učitelji in ravnatelji, kakršnih trebajo na raznih slavnostih — S ü d m a r k e ! ! Hinc illae lacrumae!

Posledice take politike v šoli so tudi žalostne. Žalostne za ubogo dečo, žalostne za namene šole. Pouk, ko učitelj ne ume dece, dete pa ne učitelja, je za otročiče prava tortura, vsaj za par let! In vspehi pouka? Ti so mikroskopični. Umeje se, da govorimo na povprek, ker izredno talentirani otroci — a koliko je takih?! — premagujejo tudi velike težave. Otroci se uče in nauče jako malo in velik del njih ostajajo nesposobni za nadaljni pouk.

Tako je s predmeti sploh. Ali kako je šele z učenjem jezikov? Ko je deček absolviral 4. ali 5. razred, ne zna — nobenega jezika. Zakon pa zahteva izrečno, da morajo otroci biti toliko zmožni poučenega jezika, da se morejo izražati v njem. V tej šoli pa je zistim v poučevanju nemščine naravnost gorostasen, bijoč v obraz najnaravnejim zahtevam pametnega poučevanja. Nepobitna resnica je vendar, da pouk mora biti sistematičen, a sistematičen more biti le tedaj, ako se učitelj in otrok že v prvih začetkih dobro umeta, torej le na podlagi — materinega jezika. V šoli v ulici Fontana pa nastavlja država — za novce državljani — skoro same trde Nemce in odriva Slovence, da si se le-ti izkazujejo s popolnim poznanjem treh jezikov.

Sosebno žalostno je glede pouka v slovensčini. V pouk prihaja, kdor hoče, a štirje razredi so stlačeni v en tečaj. In še ta se vrši od 11. do 12. ure, ko so otroci že utrujeni in ne morejo več pazno slediti predavanju učitelja. Pa to tudi proti zakonu, ki ne dovoljuje — in to baš z ozirom na naravno utrujenost otrok — da bi se na ljudskih šolah — tudi v tej uri — poučeval katerisibodi predmet.

»Otroci, le malo počasi, drug za drugim«, je govorila gosema, kateri je vodila na dolgih rdečih trakovih, v desnici pa je držala polomljen solnčnik, s katerim je strahovala svoji varvanki, če se ji je zdelo prav in koristno.

Pred velikim oltarjem se je globoko priklonila, pokleknila, razprostrla roki ter zaklicala:

»Gustav Adolf iz Struge doma, kdaj pač bova skupaj midva?!« da je odmevalo po prazni cerkvi. Takoj pa je ustala, kakor bi se bila zbala svojega glasu, priklonila se vsakemu svetniku posebej ter, poganjaje svoji ljubljenci, ostavila cerkev.

Globoko je naju ganil ta prizor.

Drugi dan se je prijatelj poslovil in jaz sem ga spremljal preko vaškega pašnika do ceste. Kar sva ugledala na paši nora Dolfka. Njeni goski sta ščipali drobno travico in ona ja je potezala za rdeči trak, ako se je hotela katera preveč odtegniti njenemu nadzorstvu.

Ko je zapazila naju, povesila je obraz ter pogledala v stran . . .

Smilila se je nama in molčé sva se razšla. — — — — —

Taka je torej naša mizarija na polju šolstva od Kaštelirja pa do Trsta. Mizarija v zasmeh državljanom, ki imajo pravico zahtevati od države, da jim da šole, ki bo odgovarjala njih potrebam; v zasmeh šolskim zakonom; v zasmeh temeljnemu zakonom države; v zasmeh ljudskemu in božjemu pravu; in v zasmeh humaniteti, a vse v véči — proevit in v véčo slavo velikega nemškega poslanstva v Trstu.

Mi ne vemo, da-li bo njegov ekseleence gospod grof Goëss tako dober, da bi sledil našemu pozivu. Tem nujneja je naša zahteva do naših poslancev, naj se ozrejo sem doli na našo mizarijo na šolskem polju in naj se vendar enkrat vspnejo do potrebne energije, da nas dvignejo iz mizarije do uživanja najnaravnejše pravice, ki je baš na polju narodnega šolstva.

Trst, dne 24. februarja 1900.

»Slovenskemu Narodu«. »Narod« od minolega četrtka se bavi z nami na dveh mestih, v uvodnem članku in mej noticami. Povod mu daje še vedno vprašanje slovenskega šolskega nadzornika za spodnje Štajersko, a krčeviti napor njegovi so naperjeni v to, da bi dokazal, da smo mi izdali tajnost in s tem škodovali stvari. Zatožba je prehuda, da ne bi odgovarjali zopet.

Naj rekapituliramo torej. Dne 15. t. m. smo prejeli z Dunaja vest, da hoče vlada imenovati ravnatelja Končnika na novo mesto deželaega šolskega nadzornika za Spodnji Štajer. To vest smo prejeli mi od moža, kateremu verujemo in ga visoko spoštujemo in smo uverjeni, da bi bil tudi »Slovenski Narod« storil isto tako kakor smo storili mi. Dne 16. — onega dne torej, ko je dotična številka »Edinosti« mogla priti v Gradec — je pa izšel proglas deželnih odbornikov štajerskih v tej stvari. Že vsporejenje teh dveh datumov je zadostnim dokazom, da je absolutno izključeno, da bi bili Nemci še le iz »Edinosti« izvedeli, kaj namerjajo na Dunaju. »Narod« pa hoče in hoče dokazati, ali vsaj vzbujati vero, da smo vendar-le mi izdali stvar Nemcem. Piše namreč:

»Ti ljuba nedolžnost! Kaj »Edinost« ne ve, da so nacionalci izborni organizirani, in da izve dr. Derschatta točno in zanesljivo vsako najmanjšo zanj zanimljivo stvarico, ki stoji v slovenskih listih?«

Kdo bi mislil kaj takega o »tržaškem papirju«! Stvar se je morala vršiti tako-le: Velmožni g. dr. Derschatta ima svoje dobro organizirane zanesljive zaupnike, ki imajo nalogo, strogo paziti na vse, kar piše »Edinost« in mu potem vestno poročati. Po svoji dolžnosti so le-ti tudi dne 16. t. m. nestrpno pričakovali »Edinosti«, a ko so zapazili grozno vest, o kateri se seveda njim niti sanjalo ni, šlo je kakor ogenj: oni so dirjali v divjih skokih k dru. Derschatti in mu hlastno prevrli na nemški jezik, kar je izdala »Edinost«. Derschatto je vest v »Edinosti« zadela kakor bomba. Kolikor se je le dalo hitro je alarmiral gospode deželne odbornike. Le-ti so — silno presenečeni po sporočilu Derschatte — leteli k njemu in v vsej naglici — kajti za razmišljanje ni bilo časa — staknili glave skupaj in sestavili oni proglas, katerega smo omenjali tudi mi in ki naj bi alarmiral ves nemški Gradec radi vesti, katero — je izdala »Edinost«.

Le tako nekako bi se bilo moralo vršiti, ako bi imel »Narod« prav: da je namreč »Edinost«, došla v Gradec predpoludne, še le opozorila Gradčane, kaj se kuha na Dunaju in so le-ti že istega dne izdali oni proglas!!

Kakor vidimo, »Slov Narodu« nikakor ne primanjkuje drznosti v trditvah. Pa tudi

P O D L I S T E K

Dolfka.

Slička.

— Spisal Janko Kessler. —
(Zvršetek.)

Neko noč je grozno treskalo. Anica je slonela na oknu in molila, vroče molila zanj, za njegov blagor. Neka temna slutnja se je polastila njene duše. »Da bi vsaj nočoj ne hodila«, vzdihnila je proti Krki, odkoder je bilo čuti šumenje vznemirjenega valovja. V trenutku je zatulil silni vihar močnejše, zažarilo se je kakor bi se hotelo odpreti vse obnebe in v hipu je treščilo prav blizu nje.

»Jezus — Marija« je vskliknila obupno. Zdelo se ji je, da je videla Adolfa v čolnihu. Vso noč je prebila na oknu, neprenehoma zroč v razjarjeno naravo. Ko pa se je zdani, ni bilo čolnicha pod gradom. —

Ko se je voda nekoliko stekla, so kostanjeviški ribiči vjeli — mladega utopljenca. Bil je struškega gospoda mlajši brat. Pripejali so ga domov ter pokopali v grajski kapelici.

Ob njegovem mrtvaškem odru je ribičeva Anica — zblaznela. Dolgo je molčé strmela vanj, kar je planila k njemu ter ga začela strastno poljubljati: »Jaz nisem Anica,

ne najjavnosti, sicer ne bi nas bil apostrofiral v istem odstavku:

»In kaj misli »Edinost«, da štajerski slovenski poslanci, štajerski slovenski časnikarji niso vedeli za to stvar? Vedeli so natančno kako in kaj, vedeli smo tudi mi prav dobro, a molčali smo, dobro vedo, da bi vsaka beseda v tej važni akciji mogla škodovati dobri stvari.«

Komu pripoveduje to?! Ob znanem mišljenju avstrijske birokracije, ob poznanem razmerju mej uradničtvom v vseh ministerstvih, ob tesnih zvezah, ki obstoje od sekcijah načelnikov gori, pa doli do zadnjega sluga na jedni, in nemškimi politiki na drugi strani, naj bi bil ves svet vedel o tem, kar se pripravlja na Dunaju in le nemški politiki ne!! Take bajke naj pripoveduje »Narod« onim spoštovanim, ki na Rožniku in v »Sviciariji« obdržavajo revije ljubljanskih dogodkov in rešujejo probleme tega življenja ter — pletejo nogovice, ne pa ljudem, ki znajo misliti!!

Morda porečete: Ali Vi ste prvi imenovali Končnika! Tudi če je to res, nismo škodovali stvari čisto nič, kajti akcija Nemcev se ne obrača proti Končniku — saj ga proglašajo niti ne omenja —, **ampak proti stvari, proti instituciji sami!!** Iz vsega pa je evidentno za vsacega razsodnega človeka, da so bili Nemci na to stran informirani že pred, nego je bila stvar v »Edinosti«.

»Narod« govori tudi o našem »načelnem stališču« in je zavrača. Dobro, proti temu nimamo ničesar, da-si ga moramo opozoriti, da stališče: rajše nič, nego Končnika — je bilo stališče našega dunajskega zastupnika. Vidite: ako bi se bil ljubljanski list omejil na to, na kar bi se bil moral, ako mu je bilo le za stvar in ne za napad na nas, da bi bil namreč pobijal le načelno stališče našega poročevalca, ne bi bila navstala tako odurna polemika. Tudi če bi se bili mi postavili na stran našega poročevalca, vendar bi bili radi slušali argumente in se dali morda celo prepričati. Ali »Narod« ni hotel tega, ker je hotel nekaj drugega!

Vse ešofiranje »Narodovo« se torej reducira na to, da je hotel iz trte izviti priliko, da bi štajarske hujškal proti našemu listu! In to na tisti posebni, infernalni način, ki je že lasten novinstvu iz čifutske šole.

Z odgovorom glede našega »izblebetanja« bi bili torej pri kraju. A ker smo že na tem delu, naj se spomnimo še notice, posvečene naši malenkosti v isti številki ljubljanskega lista.

»Narod« ne veruje, da nam je ona brzojavka došla z Dunaja, ter trdi, da smo jo skovali sami. Te insinuvacije mu ne smemo zameriti, ker je le prenaravno, ako kdo druge ljudi sodi po — svoji lastni praksi. Povedati moramo namreč, da po informacijah, ki smo jih prejeli o stvari, smemo mi, ne z isto, ampak z desetkrat večjo opravičenostjo trditi, da je oni telegram, govoreči o vladini nevolji proti nam, v Ljubljani zagledal beli dan.

»Narod« hoče vedeti, kdaj da je on škodoval glede celjskega gimnazija. Mi mu ne moremo povedati drugega, nego, kar smo povedali zadnjič: nam je tako zatrdil jeden slovenskih poslancev. Ob neki priliki smo tožili, da nam poslanci pošiljajo veliko premalo informacij, a ljudstvo da je sila rado vedno. Na to smo dobili nastopni doslovni odgovor: Boga zahvalite, da nimate prilike toliko škodovati naši stvari, kolikor škoduje »Slov. Narod« se svojimi mnogokrat prenapljenimi poročili, kakor je bilo ob vprašanju slovenskega gimnazija v Celju». Sicer pa ima »Slov. Narod« v večrajšem sklepu »Slovenske krščanske narodne zveze« pojasnilo, kako sodijo o njem naši poslanci.

Dulec in fundo! »Narod« se je zavzel za dragega prijatelja Schweglja, rekši, da ima gospod baron več razuma v peti, nego mi v glavi. Nas bi pa zanimalo vedeti tudi to: da-li ima g. baron v glavi vsaj toliko brige za bodočnost slovenskega naroda in v srečo toliko navdušenja za slovenske ideje, kolikor ga imamo — to povdarjamo s ponosom — mi!! Obdržite si torej »razum« g. Schweglja, mi pa smo zadovoljni se svojim slovenskim prepričanjem. Da ima g. baron mnogo razuma v glavi, o tem smo uverjeni popolnoma; kako bi sicer mogel voditi za nos celo — šefredakterje »Slovenskega Naroda«?!

Politični pregled.

PRST, 24. februarja 1900.

K položaju. Češki klub se je torej v zmislu predloga svoje parlamentarne komisije soglasno odločil za obstrukcijo; vendar pa brzkone ne zaprične s to taktiko takoj, ampak hoče čakati s tem orožjem — kakor za Claryja — do odločilnih trenutkov. Važna okolnost, s katero mora računati tudi vlada in ki utegne težko pasti na tehtnico, bi bila, da je — glasom vesti iz češkega tabora — razmerje med češkim klubom in konservativnim plemstvom ostalo isto. V posamičnih vprašanjih — kakor n. pr. o kontingentu novincev — plemstvo sicer ne pojde z narodnimi poslanci, ali obča materialna solidarnost med obema skupinama ostane ohranjena. V tem zmislu se glasi tudi sklep zadnje seje kluba konservativnega plemstva, v katerem je rečeno, da klub ne more obljubiti vladi podpore, dokler ne bodo uresničena načela, označena v njega resoluciji od 7. oktobra m. l. So seboj zahteva klub, da se zasnove vlada, ki bo odgovarjala na čelom večine.

»Slovenska krščanska narodna zveza« se je predvečeraj tudi sešla v svojo prvo sejo. »Slovenčeva« brzojavka ne ve povedati drugega, nego da je začela razprava o političnem položaju in da se bo ista nadaljevala. Pač pa javlja, da je »Zveza« vsprejela to-le resolucijo:

»Slovenska kršč. narodna zveza« smatra trditve »Slov. Naroda«, da je bilo šest tej skupini pripadajočih posl. podkupljenih od Claryjeve vlade, zvezo žalče obrekovanje ter proti tej trditvi najodločnejše protestuje. — Ta resolucija da je bila soglasno vsprejeta; poslanci s Kranjske se niso udeležili zborovanja.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) Začetkom večerajšnje seje je predlagal posl. Kaiser, naj se predloga, rešena od gosposke zbornice in tičeča se oproščanja od rentnega davka zastavnic deželnih hipotekarnih zavodov, izroči davčnemu odseku. Predlog je bil vsprejet. Posl. Stranjsky je povdarjal, da ni dopustno, da bi se večeraj zapričeta debata o štrajku oglaševal ne nadaljevala, in da bi se začela razprava o predlogi o kontingentu novincev. Govornik je stavil predlog za nadaljevanje razprave o nujnih predlogih. Stranjskega predlog je bil odklonjen. Potem je sledila razprava o kontingentu novincev, ki je izzvala mnogo burnih prizorov.

To priliko je porabil nemškonačionalni Türk, da je izrekel svoje obžalovanje na tem, da se nobena vlast ne gane v obrambo Burrov pred nasiljem. Po govoru ministra za deželno brambo, grofa Welsersheimba, ki je zatrdil, da vojska in nje uprava nimata ničesar opraviti s političnimi, narodnimi in socijalnimi boji, se je ta razprava pretrgala in nadaljevala ona o štrajku. Izjava ministra za poljedelstvo, da se je vlada že bavila z vprašanjem delavnega časa v rudnikih, ali zakonodavne akcije tolikega pomena da ni možno zapričiti pod uplivom trenutka in brez temeljitega premisleka, je vzbudila prave viharje med socijalisti. In mi ne moremo dati krivo tem poslednjim. Delavci v rudnikih so pravi sužnji in je vsako obotavljanje za zboljšanje stanja teh nesrečnežev res neopravičljivo. Socijalisti so spuščali kar cele salve proti ministru, in so vjeli vse polno pozivov na red. Vihar je postajal huji in huji, dokler ni minister Giovanelli zbežal iz dvorane, na kar so sejo zaključili. Dober začetek!

Poljski glas o položaju Jugoslov. monarhije. V Krakovem izhajajoči »Głos Narodu« piše pod naslovom: »Poljskemu kolu. Kratkovidnost Poljakov. Poljsko društvo na Dunaju«:

Ustava priznava vsem narodom enakopravnost na papirju. Kako torej, da še sedaj, po 50 letih, ni mogoče v praksi izvesti enakopravnosti?! Tako vprašujejo Slovani v južnih deželah Avstrije. Ko so na Dunaju začeli upravne konference med Čehi in Nemci, so se Slovenci in Hrvatje nadejali, da tudi na njih ne pozabijo. Prazne nade! Šlezijo so izključili iz pravih pogajanj, a Hrvatov in Slovencev se niti spomnili niso. In vendar je položaj južnih Slovanov vreden obžalovanja. Čehi imajo samo enega sovražnika proti sebi — Nemce; južni Slovani imajo hkratu tri sovražnike: Nemce, Lahe in Madjare. Ni čuda, da o takem pritisku komaj dihaajo in vredni so ljubezni in pomoči severnih bratov. Na štajarskem, Koroškem so Nemci v teku nekoliko stoletij raznaročili polovico slovenskega prebivalstva; ostanku Slovanov pa nočejo priznati niti enega gimnazija. V severnih krajih

rijo gospoda Nemci, v južnih Lahe, čeprav Slovenci tvorijo večino prebivalstva. Edino v Ljubljani obstoji nižji gimnazij z slovenskim učnim jezikom. Na Primorskem vladajo zopet Lahe, ki tvorijo manjšino prebivalstva, skupno z Nemci. Gimnaziji so italijanski in nemški, a še le to leto so ustanovili v Pazinu en slovenski razred. Na Hrvatskem vladajo Lahe in Madjari, v Dalmaciji zopet Lahe, da-si je v vsej deželi le malo tisoč Italijanov. Ko je Avstrija po benečanskih vojnah zasela te kraje, pustila je laški jezik na sodiščih in uradih, mesto da bi bila uvela nemški jezik. Danes, ko je samozavest hrvatska vzrasla, ne morejo uvesti nemškega jezika, laškega pa nočejo iztisniti samo zaradi tega, ker Nemci zatira Slovana s pomočjo drugih, ako sam ne more storiti tega.

Zares velikanska je zaslepljenost avstrijskih politikov v tem pogledu. Dokazano je, da so Lahe irredentisti, da po svoji Lega nazionale delujejo na ločnje južnih provincij od Avstrije, da so celo smrtni sovražniki celokupnosti monarhije, a vendar državnik gledajo delovanje irredente skozi prste, a ne trpijo lojalnosti Slovencev iz tega jedinega vzroka, ker so ti Slovenci in Hrvatje Slovani. V očeh Nemca je največji sovražnik nemštva Slovan. Do vsake narodnosti imel bo Nemec simpatije, celo do hudiča, samo do Slovana nikdar! Zaradi tega so avstrijski Nemci prepustili Slovana v plen Lahom, Madjarom in Židom, a v Bosni Turkom.

Avstrija je na razpotju. Slovanski narodi zahtevajo ravnopravnosti v dejanjih. Boj so začeli Čehi. Upalo se je, da tudi Poljaki v imenu vzajemnosti ter na korist ukupnosti podprejo slovenske narode v njih naporih.

Tu očita »Głos Narodu« poljskemu »kolu«, da ne vrši svoje dolžnosti do jugoslovanskih bratov, da nočejo čuti svaril teh poslednjih, da Poljaki radi ruskega vprašanja ne smejo pozabiti svojih lastnih bratov v Šleziji in Bukovini. Poljski klub se kar trese, da ne bi kakov Malorus spisal kake uloge v ruskem jeziku, mej tem pa poljski Židje smejo pisati nemške uloge na oblasti in varati Maloruse — po ruski!

Nadalje omenja krakovski list postopanje poljskih akademikov na Dunaju oziroma na Prešernovo slavnost, ko so se jedino oni ločili iz velike družine slovanskih akademikov. Taki ljudje da nimajo nič drugega poljskega na sebi, nego poljski jezik.

Kakor je nas, tako razveseli gotovo tudi vse cenjene čitatelje ta glas v poljskem listu. V poljskem novinstvu so, žal, sila redki taki glasovi, ki bi opominjali poljske politike na njih dolžnosti do krvnih bratov na Jugu. Tem pristraneje pozdravljamo take glasove, ker gojimo blažilno vero, da so označevalci boljih časov, ko bo ves narod poljski sodil tako. A baš zato, ker se Poljaki tako sila redko brigajo z razmerami na Jugu, se ne smemo čuditi, da se je tudi gornjemu viru urinilo nekoliko netočnosti, s katerimi se mi seveda ne identifikujemo.

Nepotrjen zakon. Realčni zakon, vsprejet od deželnega zbora kranjskega, ki odreja, da se na nemških realkah uvedejo slovenske paralelke ter hrvaščina kakor obvezni in ruščina kakor neobvezni predmet, ni zadobil cesarskega potrjenja.

Kdo postane nadškof v Zadru? Razni listi javljajo, da je škof v Splitu, Nakič, določen za nadškofa v Zadru. »Information« pa trdi, da vlada ne misli na nobenega škofa dalmatinskih, ker bi imela zopet skrb, kako popolniti dotično mesto. Sploh hoče imenovati osebo, ki ni znana po politički minulosti. Takov mož da se jej vidi dominikanec p. Jordan Zaninović v Spljetu.

Tržaške vesti.

Pust je pust! Prejeli smo in objavljamo: Starodavna navada je, da se je, osobito zadnje dni pusta, nekako bolj — veselo! V uredništvu cen. »Slov. Naroda« pa (vsaj znamenja tako kažejo) so celo na vrhuncu pustne sezone.

Pred časom sem Vam bil sporočil, da se je tukajšnji trgovec S. izrazil povoljno o »Edinosti«, (in sicer, da je to najresnejši list v Trstu), kar pa menda ne ugaja visokoučenim gg. urednikom gori omenjenega lista! A ker vidim, da bi »Slov. Narod« hotel briti norec iz Vas, me veže dolžnost, da Vam in gospodu, ki iščejo dlako v jajcu, povem, da se dotični trgovec piše za Spangerja, in ima svojo trgovino v ulici Ghega!!

Toliko resnici na ljubo in v Vašo obrambo. Poročevalec »Edinosti«.

Nevaren vol je večeraj jutro v mestni klavnici ranil z rogom 36-letnega finančnega višega paznika Frana Holečiča ter so morali poklicati zdravnika z rešilne postaje, ki je ponesrečenemu podelil potrebno pomoč.

Smrt na delu je našel večeraj popoldne 45-letni dninar Ivan Hočevar iz Doline. Padel je namreč z odra neke stavbe, katero zidajo pri sv. Soboti ter se težko poskušoval. Ko je prišel zdravnik z rešilne postaje, je bil nesrečnež že mrtev. Zavod Zimolo je spravil mrtveca v mrtvašnico pri sv. Justu.

Samomor. Sinoči so našli 48-letnega dninarja Antona Kovačiča obešenega v njegovem stanovanju v ulici Chiozza št. 53. Nesrečnež je bil poročen. Vzrok samomoru ni znan. Truplo samomorileca so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Iz-pred naših sodišč. Tukajšnje deželno sodišče je večeraj obsodilo: 26-letnega voznika Josipa Gobavška iz Logatec zaradi javnega nasilstva (ker se je branil ob aretiranju) v en mesec s postom poostrenega zapora; 28-letnega Adolfa Friedla z Dunaja zaradi goljufije v 4 tedne zapora, poostrenega s postom (Friedl se je bil namreč v Aleksandriji utihotapil na Lloydov parnik Semiramis ter s brezplačno pripeljal v Trst.) 30-letni Ivan Martini iz Trsta je dobil zaradi javnega nasilstva, ker je razgrajal proti redarjem, 14 dni ječe, poostrene s postom.

Vremenski vestnik. Večeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 5.3, ob 2. uri popoldne 11.2 C. Takomer ob 7. uri zjutraj 7.63.3. — Danes plima ob 4.44 predp. in 8.8 pop. Oseka ob 1.0 pop.

Mrtveci prijavljeni dne 23. t. m.: Degrassi Kamela, 2 l., ulica Vespucci 2. — Sanein Urša, 24 l., Škedenj 77. — Pečenko Rihard, 21 d., ul. Istria 21. — Reber Sabina, 13 l., ul. Tintore 2. — Bassi Viktorija, 3 l., ul. Lodole 12.

V bolnišnici: Perko Jožef, 36 l.

Dražbe premičnin. V pond., dne 26. februarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled navedbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Sv. Križ št. 31, sodi: v ulici S. Lazzaro št. 12, hišna oprava: v ulici Kandler št. 5, hišna oprava: Corso št. 33, kolo na vretenu in žage.

Slabi nasledki bolezn, kateri, se navadno izcimijo iz prav neznatnih žlednih slabosti, obvarujejo se popolnoma s pravočasno uporabo domačega sredstva »dra. Roza balzam za zloode«. Pristno dobiva se v tukajšnih lekarnah in v glavni zalogi B. Fragnerja v Pragi, 203. — III. — Glej oglas!

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se uporabljajo za olajšanje bolečin in odvajajoča ribanja pri premraženju, zavzema prvo mesto Liniment, Capsici comp. izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1 gld. steklenica, katera se spozna po znanem sidru. — Glej oglas.

Za sijajno maskarado se je prijavil v Trstu na novo konstituirani klub »ženimo se!« Ta klub prosi vse one krasotice, katere goje iste ideale, kakor njega mladi i nadobudni členi, da ne zamude lepe prilike se seznaniti s tem klubom ter da pripomorejo, da se izvede vzvišeni in plemeniti cilj kluba: »ženimo se!«

Vologram z Dunaja. Danes ta dan pred tolsto nedeljo, ob 5 uri, 74 minut, 65 sekund, 12 ferial pred pustom.

Na maskarado se je odpeljala klapa dunajskih studentov razne farbe, ki bode proizvajala tragično komedijo se svojimi rokami in nogami brez kurjih oči.

Več Vam napišem po maskaradi —

Zvitorepec.

»Štuparama« v Zagrebu. Brezjav: Vlak pridrdral, na postaji grozna gnječa, Madjari vsi poskrili. Pokloni velikanski. Impresarija in direktorja nosili »Štuparamo«. V hotelu pri »Zajčjem kopitu« velikaanske govorecije. Navzoč ban. Ko se je direktor v solzah zahvaljeval, kihnil je tako nesrečno, da je loputnil z glavo ob velikansko električno lampo, ki se je takoj ugasnila. Postala je tema. V taki obupnosti je skočil direktor skozi okno in padel na voz poln jaje, ki so bile namenjene za krofe. Guali so ga z vsemi razbitimi jajci na policijo. Ker je škoda velika, mu je policija sekvestrirala vse konje.

Jutri ob 11. uri predp. se odpilne balon na maskarado.

R i l s k i.

Zreza trgovskih pomočnikov vabi svoje člene in njih prijatelje na plesno za-

bavo z jako lepim in šaljivim kotilijonom, katera bo dne 27. t. m. v »Slovanski čitalnici«. Pričetek ob 9. uri zvečer. Ustopnina za nečlene 1 krona. Odbor.

Ženski podružnici sv. Cirila in Metoda darovala je gospa Franja Maciak 4 K, ker se ni mogla udeležiti štirih veselje, ki jih je priredila ženska podružnica. Gospa Maurer v isti namen 4 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Enakopravnost na južni železnici. Danes smo prejeli s postaje nabrežinske: Pišem Vam v vsej hitrosti. Na potovanju sem, 14 minut imam časa, da Vam izrazim svoje ogorčenje na razumevanju enakopravnosti jezikov po gospodih južne železnice. Vsa naznanila na postaji so izključno nemško-laška, slovensčine ne nahajate nikjer. Zastonj jo iščete.

Kako dolgo pojde tako naprej? Ali menijo morda, da je krivica, ker se je dogajala več in več let, zadobila pravni pečat za nadaljevanje. Naj si zapomnijo: tisoč let krivice ne ustvarja ni minute pravice.

Vesti iz Kranjske.

* V Leskovici se je mej otroci pričela širiti bolezen oslovski kašelj. Umrli so za tem že trije otroci.

* Lepo podzemsko jamo so razkrili v Seletu pri Dabrnjčah v trebanjskem sodnem okraju.

* Velik vihar je divjal v noči od 19. do 20. t. m. tudi na Studencu na Dolenjskem ter povzročil precej škode. Potri je nad 1000 kosov opeke na cerkvi ter odkrival strehe in podiral kozolce. Vendar je imel pa ta vihar tudi dobre posledice, kajti sedaj se je naredilo krasno vreme, kakoršnega so pogrešali Dolenjci že od novega leta.

Vesti iz Štajerske.

— 15.000 kron je poneveril polir Kafler v Gradcu.

— Nova gospodarska zadruga se je ustanovila v Slivnici pri Mariboru.

— Slovenska šola na Muti se odprla ob Veliki noči. Muca stoji na meji in upati smemo, da bo ta šola prava, močna trdnjava, ob kateri se bodo onemoglo razbijali valovi nasilnega potujčevanja.

— Breo je dalo štajerskim Slovincem štajersko ces. namestništvo, ko je imenovalo štajerske muzejne konservatorje, a mej imenovanimi ni nijednega Slovence.

— Prodajati Ciril-Metodove svinčnike so prepovedali nemčurji v Sv. Lovrenu nad Mariborom tamkajšnjemu trgovcu in jih noben učenec ne sme več imeti v šoli. Pač pa zelo radi vidijo v rokah šolarjev nemške svinčnike. V slovenski šoli Bog ne daj politike, v nemški pa je dovoljena vsikdar in povsodi.

Razne vesti.

Sodnik umorjenega brata našega cesarja, meksikanskega cesarja Maksimilijana — Manuel de Aspiroz, ki je sedaj poslanik v Washingtonu, se je v imenovanem mestu nedavno temu udeležil dvornega plesa. O tej priliki je ponudil soprog avstrijskega poslanika Hengelmüllerja roko, da jo sprevede k obedu. A avstrijska gospa je njegovo ponudbo odbila na brezobzirno, odločen način, ker s njegovih rok drži kri nesrečnega Maksimilijana. Zbog tega konflikta bo moral avstrijski poslanik zapustiti Washington, ako meksikanska vlada ne imenuje drugega moža na mesto Aspiroza.

Poroka nadvojvodinje prestolonaslednice vdove Štefanije ne bo začetkom marca, kakor se je poročalo s gotovostjo. Štefanija zahteva večjo letno apanažo in ni zadovoljna z določeno letno apanažo 100.000 gld. Tudi zahteva, da jej tudi kakor soprog grofa Lojzavja ostane naslov »kraljeva visokost«. Vrše se tozadevna diplomatska pogajanja, kajti oče Štefaniji, belgijski kralj, ni zadovoljen s predstojajočo zakorsko zvezo in noče dovoliti, da bi se še potem nazivala »kraljeva visokost«. Gre torej za »mittel« in »titel«.

Radi rafiniranega umora je bil minole dni v New-Yorku obsojen znan salonski lev in velik ljubljeneč ondodnih odličnih ženskih krogov, Roland Molineux, sin zasluženega generala. Iz ljubosumnosti je namreč poslal prijatelju svoje žene po pošti mal zavitek s strupom. Na zavitku pa je bil naslov tvrdke,

ki izdeluje »šumeči prašek«. Prejemnik je prašek poskusil z vodo ter takoj umrl. Kmalu na to je dobil še drug prijatelj Molineuxove žene jednak »vzorec«, a ga ni poskusil. Pač pa je to storila njegova teta in umrla. Preiskava je dokazala, da si je Molineux na sleparski način pribavil zavitek dotične tvrdke in da je sam napisal naslove na prijatelja svoje žene. Na porotni razpravi je bil soglasno spoznan krivim, vsled česar je več dam omedlelo. Molineux je besnel, da je nedolžen, da ni pravice na svetu, pa da ga naj zato kar takoj umore. Ta želja se mu seveda ni mogla spolniti.

Strašen mrz in velikanski sneg imajo na Švedskem in Norveškem. Dne 11. t. m. je bilo v mestu Falun 40° mraza. Zmrznilo je srebro v toplomeru. Več vlakov je zbog velikanskega snega obtičalo na tiru in na večini železnice je promet vstavljen. Po takem je vendar še boljša kraška burja nego norveški sneg in mrz.

Navečja ljubezen — ljubezen do smrti. Znano je, da se čisto dve bele kože zaljubijo v rudečkokožne Indijance. Vendar pa ta ljubezen običajno traja le kratek čas, in sta »brzi jelen« ali »velika kača« (to so indijanska imena) zopet nemilo pozabljena kakor hitro so spravili skupaj svoj »wigwam« (šotor), ter se podali drugam. A časih se vendar dogaja, da ljubezen mej belimi in rudečkokožni doseže vrhunec istinite harmonije, kar priča naslednji dogodek, ki je dne 24. januarja t. l. našel tragičen konec v Mulvane, Kansas. Hčerka necega tamkajšnjega imovitega farmerja, imenom Ella, se je strastno zaljubila v divno lepega Ponka - Indijanca. Ljubezen je bila vračana in zaljubljenca sta se čisto videvala. Naenkrat pa je ljubljenci Indijanec izostal in ko je gospica Richards med plemenskimi tovariši njegovimi poizvedovala o vzroku, zvedela je, da leži nevarno bolan za kozami in da se je bati za njegovo življenje. V divji bolesti in obupu je deva hitela v indijanski šotor, prerezala nezavednemu ljubčku eno žilo ter použila nekaj krvi. Skoro nato je zbolela za kozami tudi ona ter umrla, mej tem ko je Indijanec njega močna narav rešila smrti. Prvi njegov pot po boleznih veljal je ljubljenci beli devi, a je ni našel več. Po dolgih ovinkih so mu povedali konečno, da je Ella umrla. Indijanec je na to tiho zasedel svojega konja ter ga pognal proti reki, v katere valovih sta kmalo izginita jezdec in konj.

Brzjavna poročila.

Spremembe v avstro-ogerski banki. — Odlikovanje.

DUNAJ 24. (K. B.) »Wiener Zeitung« priobčuje: Cesar je podelil viceguvernerju avstro-ogerske banke, vitezu Millerju pl. Aicholzu, veliki križec Fran-Josipovega reda, je guvernerja dr. Kantza na njegovo prošnjo odpustil od službe. Guverner je imenoval dra. viteza Bilinskega, a sekejskega načelnika barona Wintersteina viceguvernerjem; poslednjemu je istodobno podelil komanderski križec Leopoldovega reda.

Novi člani gospodske zbornice.

DUNAJ 24. (K. B.) Cesar je imenoval sledeče člene gospodske zbornice: biv. ministra grofa Latoura in grofa Bylandt-Rheidta, dvornega svetovalec prof. Karola Mengerja, industrijalec Šeborja, guvernerja avstro-og. banke, bivšega ministra viteza Bilinskega in predsednika najvišjega računišča, biv. ministra pl. Plenerja.

Odlikovanje bivšega guvernerja avstro-ogerske banke.

BUDIMPEŠTA 24. (K. B.) Uradni list objavlja spremembe v vodstvu avstro-ogerske banke. Dosedanjemu guvernerju dru. Kantzu se je o priliki njegovega odstopa izreklo priznanje na izrednih zaslugah, katere si je pridobil kakor guverner banke, ter mu je podeljen red železne krone I. razreda.

Zbornica poslancev.

BUDIMPEŠTA 23. (O. B.) Več govornikov je govorilo o kralj. operi in narodnem gledališču ter so zahtevali, naj se ta zavoda preosnujeta v strogo nacionalnem smislu. Grajali so več nedostatkov. Ko je ministerski predsednik pl. Szell razjasnil stvar so zaključili sejo.

Zaradi dvoboja.

BUDIMPEŠTA 23. (O. B.) Sodišče je obsodilo zaradi dvobojevanja posl. Aleksija pl. Noposa v 8 dni in posl. Enyedija v 5 dni državnega zapora.

Vojna v južni Afriki.

Ob Tugeli Angleži odbiti.

LONDON 23. (K. B.) »Reuter« javlja

iz glavnega tabora Boercev pri Ladysmithu dne 21. t. m.: V ponedeljek in torek je bil ves dan boj, ki se je ponovil danes jutro ter še traja. Boerski častniki upajo za trdno, da prepode Angleže z njih stališč. Po noči je skušal neki angleški oddelek prekoračiti Tugelo, a Boerci so ga odbili ter mu provzročili velike zgube. Zgube Boerce so neznatne. Z Ladysmithove strani streljajo na pozicijo Boercev v točki, kjer se zgublja reka Klipp v gorovju. Top »dolgi Tom« odgovarja uspešno.

Brzjavna zveza pretrgana. — Na Tugeli.

LONDON 24. (K. B.) »Daly News« javljajo iz Lourenzo-Marqueza z dne 20. t. m.: Glasom tukajšnjih vesti je brzjavna zveza med Cronjejem in Bloemfonteinom pretrgana. Vesti od fronte si nasprotujejo.

»Daily Telegraph« javlja iz taborišča pri Chieveleyu dne 20. t. m.: Ko smo Boerce s pozicije, katero so bili zavzeli, pregnali čez Tugelo, so se isti včeraj začeli znova kretati ter so zasedli vrh pri postaji Nelthovpe od gore Bulawayu proti jugu; odtodi nam branijo prehod čez Tugelo.

»Daily Telegraph« javlja iz Pietermaritzburga dne 22. t. m.: V bližini Pietersa se je pričela zjutraj bitka, ker je Buller o svojem napredovanju trčil na mogočno streljanje iz pušek in topov.

Rusija ostane nevtralna.

LONDON 24. (K. B.) »Daily Telegraph« javlja iz Petrograda dne 22. t. m., da je car Nikolaj na predlog vojnega ministra Kurotatkina, naj bi Rusija uporabila vojno v južni Afriki v svoj prid ter zasedla Herat (v Afganistanu), baje odgovoril, da hoče vkljub simpatijam, ki silijo za Boerce na površje, za dobo vojne ohraniti najstrožjo nevtralnost.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

Kolonijalno blago. Kava. Prošli teden je ostal položaj na merodajnih trgih v obče nespremenjen. Brazilske ponudbe so bile še vedno trdne in previsoke nasproti sličnemu blagu tuk. trga. Naš trg je bil živahen s precejšnjim prometom o stalnih cenah. S trga je bilo vzetih 1000 vreč Santos »good average« za 47—49 K, 1000 vreč dto. Superior za 48.50—51 K, 3000 vreč Choise po 49.50—50.50 K, 200 vreč Portorico po 90—95 K in 200 vreč Jamaica po 49—51 K od 50 kg. Na skladišču je 13.099 q kave.

Poper: Tendence trajno ugodna, a brez prometa. Nekoliko cenahenih ponudeb Tellicheryskega popra je zanimalo špekulante, ki so naročili mnogo tega blaga za bližnje mesece.

Cene:

za poper Singapore K 73.—
„ Tellichery „ 72.—
„ Batavia „ 70.—
„ Penang C „ 68.—
„ Penang D „ 67.—

Piment. Položaj zelo trden, tendence se boljše. Znamenitejšie tvrdke na Jamajki zahtevajo še vedno zelo visoke cene ter dohaja od njih le malo ponudeb. Gotovo blago se mnogo zahteva. Nekaj partij prihodnjega dovoza se je ponujalo z druge roke ter prodalo za višje cene. Gotovo blago notira 44 K.

Klinčki: Cene visoke ter se vedno rastejo. Zaloga neznatna, izgledi na dovoz slabi, špekulanti in konsumenti pa živahno povprašujejo po blagu. Bilo je nekaj kupčij po 53 K.

Sladkor: Prošli teden je bil položaj na vseh važnejših trgih mirnejši ter so cene nekoliko padle. Na tuk. trgu pa se cene niso spremenile. Ker je bilo malo komisij s konsumnih trgov, je vladal znaten mir.

Današnje cene o mirnem položaju so sledeče: za blago v transitu, vožnine prosto z 2% škantom:

Centrifugalni pilé . . . 26.1/4—27.1/2 K
Melis-Pilé . . . 27.3/4—28.1/4 „
Concassé . . . 28. —28.1/2 „

V klobukih po 1.80—2 kg. 30.—
Koeke v zabojih po 25

in 50 kg. 29.1/2—31.—

Za naročbe februar-maj:

Centrifugalni pilé . . . 27.1/2—28.— K
Melis-pilé . . . 28.1/4—28.1/2 „

Iz notranjosti je zadnji teden dospelo po železnici 43.100 q (proti 49.500 q v isti dobi lanskega leta).

V zalogi je bilo 189.300 q, med njimi 184.846 q v skladiščih (proti 118.200 in 115.704 q lani).

Žita. Trg stalen. Prodalo se je 300 q turščice iz Levante po 10.80 K in 300 q ame-kanske po 11.— K. — Zaloga znaša 2054 q pšenice, 4461 q turščice, 400 q ovsa.

Bombaž: Trg nespremenjen, brez kupčije.

Moka: Malo kupčije, slabe cene.

Južno sadje. Trg je zdravo blago dober. Levantinskega sadja se ni prodalo nič, mandeljev samo nekaj na drobno. Prodalo se je 15.000 zabojev pomaranč po 2—14 K, 5000 zabojev limon po 3—6 K, 1000 q fig Calamata po 24—26 K, 300 q fig Calamata in Maratonissi v majhnih venci po 26—28 q.

Les: Ker je vreme neugodno za nakladanje blaga, je promet neznaten, cene trdne.

Olje. Trg trajno slab. Prodalo se je 50 q polfinega do finega namiznega po 134—164 K in 200 q grškega in levantinskega olj-kinega olja v sodih po 76 K od q.

Riž. Vkljub ugodnemu položaju na izvirnih trgih se tuk. trg ni spuščal v večje operacije ter je ostal miren o skoraj nespremenjenih cenah.

Prodaje kolonijalnega blaga.

(Brez carine).

od 15. februarja 1900. do 23. februarja 1900.

1500	vreč kave Santos	good	a K.	47.—	49.—
300	„	„	average choice	49.50	50.50
1000	„	„	superior	50.—	52.—
200	„	„	Portorico	90.—	95.—
200	„	„	Jamaica	49.—	51.—

18000	zabojev pomaranč	od K.	2.—	14.—
5000	limonov	„	3.—	6.—
1800	kv. Smokve razne	„	8.50	11.—
700	Grozdičice (cibeb) razne	„	8.—	43.—
70	Mandule I. Pnglia	„	80.—	82.—

Zaloga v javnih skladiščih 16. februarja 1900.

Kava	13090	metr.	stotov
Poper	1228	„	„
Škorjice (cimet)	947	„	„
Piment	1486	„	„
Južno sadje	21997	„	„
Olje	10744	„	„
Vino (italijansko)	26121	„	„

Trgovinske vesti.

Budimpešta 24. Pšenica za oktober K. 7.76 do 7.77. Pšenica za april K. 7.49 do 7.50 Rž za oktober K. — do —. Rž za april K. 6.33 do 6.34. Koruza za juli K. — do —. Koruza za maj 1900 K. 5.11 do 5.12. Oves za oktober K. — do —. Oves za april K. 5.02 do 5.03.

Pšenica: ponudbe slabe povpraševanje omejeno, mlačno. Prodaja: 9000 metr. stot. komaj obdržano. Vreme: lepo.

Hamburg 24. Trg za kavo. Santos good average za mare 37.25 za maj 37.75, za september 38.50, za december 39.— Denar.

Havre 24. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 45.25, za juli 50 k. frankov 46.—.

Dunajska borza dne 24. februarja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.70	99.55
„ v srebru	99.70	99.50
Avstrijska renta v zlatu	98.65	98.75
„ kronah 4%	99.55	99.50
Kreditne akcije	263.15	236.95
London 10 Lsr.	242.47 1/2	242.50
20 mark	23.63	23.62
Napoleoni	19.28	19.26
100 italijanskih lir	89.80	89.85
Cekini	11.38	11.38

Trgov.-obrtna registrovana zadruga v Gorici z neomejenim janstvom

bo imela
dne 11. marca 1900, ob 11. uri predp.

REDNI OBČNI ZBOR

v prostorih »Slovenske Čitalnice«

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva o poslovanju za leto 1899.
2. Volitev overovateljev zapisnika o obnem zboru in odobrenje zapisnika prejšnjega obnega zbora.
3. Volitev osmih členov ravnateljstva petih namestnikov, pet členov nadzorovalnega sveta in pet namestnikov istega.
4. sklepanje o letnih računih in bilaneah.
5. Razprava in sklepanje o predlogih ravnateljstva, nadzorovalnega sveta in posamičnih členov.

Na obilno udeležbo vabi

Ravnateljstvo.

Proti kašlju,
griholu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve paštilje
Čudovit učinek pri pevelh, govornikih, prepoved-nikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škaticah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

*Idušat dr. Karl Triller usaja se
nazenati, da otvori z dnem 1. marca 1900*
svoje pisarno
zaposel
v Ljubljani, Dalmatinove ulice št. 9
(voge, Televisorska ulica) v širinskem hiši.

Pohištvo in meblji.
Novoporočenci pozor! Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal,
stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetirami
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v vsi to stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

SEMENA
z nasadov cvetice, travnikov itd.
tvrdke Wolfner & Weisz
na Dunaju
po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:
Roberto Bambule
cvetličar
v Via delle Torri (Palača Diana).

Podpisani je odprl novo zalogo **dalma-**
tinskih vin in sicer sicer v ulici Geppa št. 6.
Vina se razprodajajo na drobno in veliko po
najnižjih cenah, katere je možno v Trstu do-
biti. Pošilja se tudi na deželo v sodčih po
25 litrov.

Jurašin Ante
zaloga vina, via Geppa 6. Trst.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrovano društvo z omejeno zavezo,
v Gorici
Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega,
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4½%, ne da bi se odbijal rentni
davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na vključbo po 5½%.
Uradne ure vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.
Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Varstvena znamka: SIDRO.
LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano **izvrstno, bolečine blažeče**
mazilo dobiva se po 40 novč., 70 novč. in
1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to
splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter
vzame previdnostno samosteklenice
s to varstveno znamko kakor ori-
ginalni izdelki.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetna ulice 5.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom,
ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovanska Citalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni od zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam.
Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na vključbo po 5½%, na menjico po 6%
na zastave po 5½%.
Uradne ure so: od 9—12 dopoludne in od
3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 10—12 dopoludne.
Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12
dopoludne in vsaki četrtek od 3—4 po-
poludne.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga
z neomejenim jamstvom.
V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje **hranilne vloge**, stalne, ki se
nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
vadne po 4½% in vloge na Conto-corrent
po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice družih
zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
sama.

Daje **posojila** na porošstvo ali zastavo na
5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
obrokih, proti vključbi varščine na 10letno
odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.
Sprejema **zadružnike**, ki vplačujejo de-
lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre-
stujejo po 6,15%.
Vplačevanje vrši se osebno ali potom
položnic na čekovni račun št. 842.366.
Uradne ure: od 9—12 dopoludne in
od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 9—12. dopoludne.

Najboljše berilo in darilo ☺ ☺ ☺
☺ ☺ je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“
(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, ka-
teri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potreb-
nega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati)
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti
10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri **Jožefu**
Valenciču na Dunaju III., Steingasse N. 9
I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar,
ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in
čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana,
knjig je malo več.

Glasbena šola.
Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Co-
logna št. 2. I. nadstropje (za javnim vratom) šolo
za poučevanje sledečih predmetov: **teorija, gla-**
sovir, petje, vse tamburaške instrumente,
mandolin, vijola, čelo in violon (contrabas)
Natančneje pojasnila daje podpisani vsaki dan
od 11. do 12. ure predp. v zgoraj imenovanih pro-
storih. Pisma istotja. — Za vspešni in točni pod-
uk jamčim. — Priporočje se za obilno udeležbo
beležim
udani
Hrabroslov Vogrič

NAZNANILO.

Vsem onim cenjenim gostom, kateri so
se pritoževali, da ne pridejo v mojo gostilno
več dokler bo notri Italijan, naznanjam, da
istega ni več.

O tej priliki se priporočam starim gos-
tom, prijateljem in znancem za mnogobrojen
obisk. Spoštovanjem udani

Fran Valetič
gostilničar.

„Konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu
naznanja slav. občinstvo da je odprlo v ulici
Concordia (vogel ulice Vespucce) pri Sv.
Jakobu

svojo novo gostilno

Toči izvrstno istrsko, dalmatinsko in vipavsko
vino. — Kuhinja vedno pripravljena z gor-
kimi in mrzlimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se priporoča
Odbor.

Na stavišču „Serpentina“

v ulici Giulia št. 35 (tramwayska postaja)

Največi zverinjak
(menažerija) sveta

z
zoološkim cirkusom,

odprt vsakega dne od 8. ure zjutraj do 10. ure zvečer.

Najslavnejši krotitelji in krotiteljice ter

Hat-Ju-wa

Čudežna gospica, ki kroti kače s petjem.

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRGOVINA JESTVIN

Trst — Via Giulia št. 25 — Trst.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano proda-
jalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popolnil z najboljšim in svežim kolo-
nialnim blagom kakor: **kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka,**
raznovrstna fina vina v buteljkah, ter sploh vse jestvine.

Pošiljam blago na deželo po poštnem povzetju, v mestu je donajanje na
dom brezplačno.

Nadejaje se obilne podpore slav. občinstva v mestu in na deželi, bele-
žim spoštovanjem udani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin
Znideršič & Valencič v Il. Bistrici po njih izbornem okusu,
obilni redilnosti, nizki ceni in enostavnem pripravljanju. Zahtevajte
jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo **vzbuja slast in odvaža lahko.** Z
redno uporabo istega se prebavljanje krepi
in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 novč.
po pošti 20 novč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
mače zdravilo, katero varuje in ohrani
rane čiste, vnetje in bolečine olajša
in hladi.

V pušicah po 35 in 25 novč., po pošti
6 novč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno po-
loženo varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsajdanje pošto razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

HÔTEL SUŠAK

s 25 popolnoma novourejenimi

sobami, z 1 in 2 posteljama

se otvori dne 1. marca t. l. na Sušaku.

Omnibus, ki prihaja k vsakemu dohodu vlaka,
prevaja bo p. n. potnike po isti ceni, kakor reški.

Restavracija z izvrstno kuhinjo, domača vina iz
velikih kletij župana blag. gosp. Vladimirja Nikolića

Podrinskega, kakor tudi raznovrstna druga vina.

Potnikom so na razpolago kočije in vozovi za
prtljago.

Od danes naprej dobi lahko že vsak potnik sobo v
hôtelu, a po otvoritvi bo vse najmodernejše urejeno. V
hôtelu se nahaja malo, a zunaj hotela veliko kopališče.

Hôtel je posebno ugoden za one, kateri prihajajo
v morske kopelji.

Sušak, v februarju 1900.

Spoštovanjem

Petar Marač, lastnik.

Uprava „Hôtel Sušak“.

Kurje oči

trlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trnkoczy-jev**
obliž, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V2 Schönbrunnerstrasse 107.** Cena
60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr. franko po predplačilu zneska
v poštnih znamkah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek zajamčen!** Razpo-
šiljatev takoj po sprejemu naročbe V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju **SERRAVALLO, Piazza del sale.**